

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/140/2018
Identifikačné číslo spisu: 3114209125
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3114209125.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovenská národná strana, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 3, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Lebovič, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 73a/, IČO: 50 289 934, proti žalovanému Slovenskej národnej jednote - strane vlastencov, so sídlom v Hronskom Beňadiku 253/113, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JURIKA & KELTOŠ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mickiewiczova 2, IČO: 35 951 087, o ochranu názvu právnickej osoby, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 17 C 82/2014, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 3. mája 2017, sp. zn. 5 Co 116/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 2. novembra 2016, č. k. 17 C 82/2014-86, výrokom I. konanie zastavil a výrokom II. žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobca sa domáhal svojim návrhom ochrany svojho názvu a žiadal, aby súd rozhodol o splnení povinnosti žalovaného zdržať sa používania akéhokoľvek gramatického tvaru slovného spojenia „Slovenská národná strana“ za použitia akéhokoľvek fondu písma, akejkolvek veľkosti ktoréhokoľvek písmena z tohto spojenia, ako aj názvu alebo jeho časti, zdržať sa používania tvaru spojenia „SNS“ ako skratky svojho názvu alebo súčasť skratky svojho názvu a podať na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekciu verejnej správy, odbor volieb, referenda a politických strán ako príslušný registrový orgán podľa zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov návrh na zápis zmeny názvu strany Kresťanská Slovenská národná strana na nový názov neobsahujúci akýkoľvek gramatický tvar slovného spojenia „Slovenská národná strana“ so všetkými právnymi predpismi Slovenskej republiky požadovanými písomnými prílohami do registra strán, ktorý vedie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. V priebehu konania, podaním zo dňa 8. septembra 2016 žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť a žiadal priznať náhradu trov konania z dôvodu, že žalovaný zmenil počas tohto konania dňa 19. januára 2016 svoj názov a skratku, ktorými už nezasahuje do práva na ochranu názvu žalobcu. Súd prvej inštancie na tomto základe, keď žalovaný neprezentoval nesúhlas

so späťvzatím žaloby, konanie zastavil. Pri rozhodovaní o náhrade trov zastaveného konania bol súd prvej inštancie toho názoru, že zastavenie zaviniť žalovaný, pretože počas konania dobrovoľne splnil to, čoho sa žalobca žalobou domáhal.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením zo dňa 3. mája 2017, sp. zn. 5 Co 116/2017 na základe odvolania žalovaného uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. (náhrady trov konania) potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 28. apríla 2014 domáhal proti žalovanému ochrany svojho názvu. Súd prvej inštancie správne skúmal zavinenie na zastavení konania, pričom správne konštatoval, že zastavenie konania zaviniť žalovaný, pretože počas konania dobrovoľne urobil to, čoho sa žalobca žalobou domáhal. Preto aj odvolací súd konštatoval, že žalobca vzal žalobu späť pre správanie žalovaného, a teda žalovaný procesne zaviniť zastavenie konania.

3. Toto uznesenie odvolacieho súdu o náhrade trov konania napadol včas podaným dovolaním žalovaný, pričom jeho prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ďalej z § 420 písm. a/ a b/ CSP, že sa rozhodlo o veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ako aj z dôvodu, že ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, zároveň aj z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP z dôvodu, že rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenia súdov oboch inštancií.

4. Žalobca navrhol dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. a/, b/ a f/ CSP a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

13. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, alebo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

14. Predmetom rozhodnutia odvolacieho súdu bol len výrok II. rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý sa týkal trov konania a v ktorej časti odvolací súd tento výrok potvrdil. Teda predmetom dovolacieho konania môže byť len výrok o náhrade trov konania a dovolací súd nemôže ísť nad jeho rámec.

15. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu výrok uznesenia, ktorým odvolací súd rozhodol o náhrade trov konania, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

16. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Pojem „vec sama“ znamená predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe, prípadne v ďalších dispozičných úkonoch strán. Rozhodnutie vo veci samej je také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili a kde súd hodnotí žalobou uplatnený nárok podľa hmotného práva. Rozdiel spočíva aj v procesnej forme, akou súd rozhoduje o veci samej. Podľa § 212 ods. 1 CSP súd rozhoduje vo veci samej rozsudkom. Naopak, ak súd nerozhoduje vo veci samej, rozhoduje uznesením (§ 234 ods. 1 CSP). Vecou samou tiež nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, aj keď je často obsiahnuté vo výrokovej časti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o žalobnom návrhu. Rozhodnutie má charakter uznesenia a tento charakter nestráca, aj keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím súvisí a je do neho pojaté.

17. Pod pojmom „rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“ treba rozumieť také rozhodnutie odvolacieho súdu, v dôsledku ktorého sa skončí samotné konanie o veci (vymedzenej v sporovom konaní žalobou) bez toho, aby došlo k jej vecnému prejednaniu na odvolacom súde (napr. o uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie; uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavené; uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania alebo odmietnutí podania atď.). V danom prípade sa však vec právoplatne rozhodla už na súde prvej inštancie, ktorý následne II. výrokom uznesenia rozhodoval už len o procesnom nároku na náhradu trov konania, pričom odvolací súd napadnutým uznesením jeho rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu preto v zmysle podaného výkladu nemožno považovať ani za rozhodnutie, ktorým sa

konanie končí.

18. Nakoľko žalovaný podal dovolanie proti výroku uznesenia odvolacieho súdu, ktorým rozhodoval o nároku na náhradu trov konania, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vo veci samej a ani za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, proti ktorému by bolo prípustné dovolanie v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti tomuto výroku rozhodnutia odvolacieho súdu preto dovolanie podľa § 420 CSP nie je prípustné.

19. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd primárne skúma, či je dovolanie prípustné s ohľadom na § 421 ods. 2 CSP.

20. Ako vyplýva z § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.

21. Podľa § 357 písm. m/ CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

22. Vzhľadom na to, že odvolací súd rozhodoval o odvolaní podľa § 357 písm. m/ CSP, je zrejmé, že podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie z dôvodov § 421 ods. 1 CSP proti takémuto uzneseniu nie je prípustné.

23. Z týchto dôvodov dovolací súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľom namietanej nesprávosti.

24. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.